

STAROGARDZKI PROGRAM SENIORALNY NA LATA 2015 – 2018

1. Wstęp

W związku ze zmianami demograficznymi, społecznymi, i zdrowotnymi w naszym społeczeństwie następuje dynamiczny wzrost liczby ludności w wieku powyżej 60-tego roku życia. Starzenie się społeczeństwa staje się kluczową kwestią społeczną, także w naszym mieście. Niesie to za sobą szereg konsekwencji i wyzwań w sferze socjalnej, medycznej, ekonomicznej i kulturowej, a problemy związane z podeszłym wiekiem są czynnikami zwiększającymi zagrożenie wykluczeniem społecznym tych osób, z tej grupy wiekowej.

Celem Programu jest poprawa jakości życia najstarszych mieszkańców Starogardu Gdańskiego. W tym celu powołano interdyscyplinarny zespół w postaci Rady Seniorów w naszym mieście, który w oparciu o analizę źródeł zastanych, dane statystyczne i jakościowe w mieście, istnieje potrzeba opracowania niniejszego Programu. Na potrzeby naszego Programu jako próg starości, tzn. wiek po osiągnięciu którego można zaliczyć do grupy ludzkości w starszym wieku, przyjęto 60 rok życia.

2. Dane demograficzne

Dane raportu ostatecznego z Badania Systemu Polityki Społecznej wobec osób starszych zamieszkałych na terenie województwa pomorskiego wskazują, że stopa starości w województwie pomorskim w 2011 r. wynosiła 18,9% (odsetek osób w wieku 60+). Najwyższe odsetki osób w wieku powyżej 60 roku życia odnotowują największe miasta województwa. Prognozy wskazują, że do 2020 roku stopa starości wyniesie już 24 %, a w tej populacji stanowiąc będą osoby powyżej 75 roku życia. Dane demograficzne dotyczące Starogardu Gdańskiego stanowią Załącznik Nr 1 do niniejszego Programu.

3. Zidentyfikowane problemy społeczne

- 1) Ile osób w wieku 60+ korzysta z pomocy Ośrodka?
- 2) Ile w tej populacji stanowią osoby samotne?
- 3) Ile osób korzysta z pomocy finansowej i jaka kwota jest przeznaczona dla tych osób?
- 4) Ile osób korzystających z pomocy ośrodka to osoby bezdomne?
- 5) Ile osób w wieku 60+ posiada orzeczenia o poszczególnych stopniach niepełnosprawności?
- 6) Ile osób korzysta z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania?
- 7) Ile osób korzysta z pobytu w placówkach dziennego pobytu?
- 8) Ile osób korzysta z pobytu w placówkach zapewniających całodobową opiekę?
- 9) Jakie podejmowane są działania środowiskowe w formie imprez dla seniorów tj. festynów, wycieczek, zajęć sportowo-rekreacyjnych itp.?
- 10) Jakimi MOPS podejmuje działania, w jakim charakterze oraz w jakim zakresie w stosunku do osób 60+ jeśli chodzi o usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania i czy Ośrodek zaspokaja w pełni zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi?

Dane dotyczące Starogardu Gdańskiego stanowią Załącznik Nr 2 do niniejszego Programu.

4. Obszary wsparcia i aktywność społeczna osób w wieku 60+

1) Potrzeba działania w niżej wymienionych tematach:

- a) zwiększenie oferty placówek opieki całodobowej oraz wsparcia dziennego,
- b) stała, szeroka oferta aktywizacji seniorów w tym edukacyjna, zdrowotna, kulturalna, sportowo-rekreacyjna,
- c) dialog z seniorami przy tworzeniu oferty aktywizacyjnej miasta i recenzowaniu usług i przestrzeni publicznych,
- d) działanie na rzecz zwiększenia poziomu świadomości społecznej na temat starzenia się i zdrowego trybu życia (działania Uniwersytetu Trzeciego Wieku – rehabilitacja).

2) Słabe strony w w/w zakresie to:

- a) Niewystarczający dostęp do lekarzy specjalistów, w szczególności do geriatrów,
- b) Długie oczekiwanie i niedostateczna liczba miejsc rehabilitacji stacjonarnej,
- c) Ograniczona liczba miejsc w placówkach opieki całodobowej i wsparcia dziennego,
- d) Ograniczona dostępność oferty aktywizacyjnej dla osób niepełnosprawnych ruchowo,
- e) Przestrzeń publiczna często wymagająca dostosowania do potrzeb seniorów.

3) Zagrożenia w realizacji Programu wsparcia i aktywności seniorów.

- a) Duży przyrost osób 60+ wymagających wsparcia,
- b) Zmieniający się model rodziny – osłabienie więzi międzypokoleniowych,
- c) Niska świadomość społeczna dotycząca starości, stereotypy dotyczące osób w podeszłym wieku,
- d) Rynkowa przewaga oferty konsumpcyjnej nad partycypacyjną, budowanie oferty na deficytach seniorów, bez uwzględnienia potencjału seniora i jego otoczenia (prywatne, odpłatne itp.).

5. Cel 1 – Wzrost aktywności społecznej i zawodowej osób w wieku 60+

- Kierunki działań

- 1) Adaptacja przestrzeni miejskiej, w tym architektonicznej do potrzeb osób starszych w celu umożliwienia seniorom pełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym,
- 2) Włączenie osób 60+ w działania na rzecz innych m.in. wolontariat,
- 3) Profilaktyka i promocja zdrowego trybu życia,
- 4) Realizacja kampanii informacyjnych i społecznych poprawiających wizerunek osób starszych i uświadamiających istotne kwestie społeczne związane ze starością,
- 5) Realizacja działań wpływających na wzrost aktywności społecznej i zawodowej osób 60+.

6. Cel 2 – Wzrost jakości i dostosowanie usług społecznych do potrzeb osób 60+

- Kierunki działań

- 1) diagnoza potrzeb i oczekiwań osób starszych w odniesieniu do oferty miejskiej,
- 2) Rozwój różnych form wsparcia, promocji i opieki ze szczególnym uwzględnieniem ich lokalnego aspektu, zarówno w odniesieniu do osób w wieku 60+ jak i ich otoczenia,
- 3) tworzenie i podnoszenie standardów świadczonych usług,
- 4) specjalizacja kadr pomocy społecznej i innych realizatorów w zakresie specyficznych schorzeń (np. choroba Alzheimera, depresje, otępienie itp. Osób starszych,
- 5) rozwój idei miejsc i inicjatyw przyjaznych seniorom,
- 6) wdrażanie i upowszechnianie nowoczesnych technologii w realizacji usług społecznych.

**7. Cel 3 – Wzmacnianie więzi międzyludzkich i integracji międzypokoleniowej
- Kierunki działań**

- 1) rozwój wolontariatu i usług wzajemnych, w szczególności sąsiedzkich z udziałem i na rzecz seniorów,
- 2) wsparcie realizacji działań międzypokoleniowych, w tym pielęgnowanie więzi osób starszych z ich rodzinami.

8. Cel 4 - Harmonizacja współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz osób starszych

REALIZATORZY ZADAŃ:

Działania na rzecz realizacji Programu muszą być realizowane przez:

- 1) Urząd Miasta Starogard Gdański,
- 2) Radę Miasta,
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 4) Domy Pomocy Społecznej,
- 5) Organizacje pozarządowe,
- 6) Policję i Straż Miejską,
- 7) Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- 8) Związki emerytów, rencistów, kombatanatów,
- 9) Wolontariuszy indywidualnych i partnerów biznesowych (np. Medpharma).